

A1.26 Zmysły i postrzeganie

- Descrivi il gusto, l'olfatto, la vista, il suono e il tatto
 Confronta cose

Gorzki	<i>(amaro)</i>	Cichy	<i>(silenzioso)</i>
Słodki	<i>(dolce)</i>	Jasny	<i>(chiaro)</i>
Kwaśny	<i>(aspro)</i>	Ciemny	<i>(scuro)</i>
Słony	<i>(salato)</i>	Miękki	<i>(morbido)</i>
Smakować	<i>(assaggiare)</i>	Twardy	<i>(duro)</i>
Pachnieć	<i>(profumare)</i>	Brudny	<i>(sporco)</i>
Hałas	<i>(rumore)</i>	Czysty	<i>(pulito)</i>
Cisza	<i>(silenzio)</i>	Widzieć	<i>(vedere)</i>
Głośny	<i>(rumoroso)</i>	Słyszeć	<i>(sentire)</i>

1. Dialogo: Para w restauracji wybiera smaki pierogów (QR: Audio)

- Kamil:** Wow, ile tu jest rodzajów pierogów! Które weźmiemy? *(Wow, quanti tipi di pierogi ci sono qui! Quali prendiamo?)*
- Kaja:** Masz ochotę na słodkie czy słone? *(Hai voglia di dolci o di salati?)*
- Kamil:** Słone. Może z mięsem. Pierogi z kapustą i grzybami czasami są kwaśne. *(Salati. Forse con carne. I pierogi con cavolo e funghi a volte sono un po' acidi.)*
- Kaja:** Tak, to zależy od kapusty. A co powiesz na ruskie? To moje ulubione. *(Sì, dipende dal cavolo. E che ne dici dei ruskie? Sono i miei preferiti.)*
- Kamil:** Nie lubię ruskich. Może weźmy jednak słodkie. *(Non mi piacciono i ruskie. Forse però prendiamo i dolci.)*
- Kaja:** To może z jagodami? Para obok nas je zamówiła i ładnie pachną. *(Allora magari quelli ai mirtilli? La coppia accanto a noi li ha ordinati e profumano proprio bene.)*
- Kamil:** Hmm, ja wolę pierogi z serem. *(Hmm, io preferisco i pierogi al formaggio.)*
- Kaja:** To weź z serem, a ja jednak chcę ruskie. *(Allora prendi quelli al formaggio, io invece voglio i ruskie.)*
- Kamil:** Ale ja nie lubię ruskich. Weź z mięsem, bo chcę też spróbować wytrawnych. *(Ma a me i ruskie non piacciono. Prendi quelli con carne, perché voglio provare anche i salati.)*
- Kaja:** Kamil, to ty zamów z mięsem dla siebie. Ja chcę ruskie. *(Kamil, ordina quelli con carne per te. Io voglio i ruskie.)*
- Kamil:** O, patrz! Jest opcja zamówienia całego talerza we wszystkich smakach! *(Oh, guarda! C'è l'opzione di ordinare un piatto con tutti i gusti!)*

1. Jakie pierogi chce przede wszystkim Kaja? *(Quali pierogi desidera principalmente Kaja?)*
  - a. Ruskie
  - b. Z jagodami
  - c. Z kapustą i grzybami
  - d. Z serem
2. Co Kamil zauważa w menu na końcu rozmowy? *(Cosa nota Kamil nel menù alla fine della conversazione?)*
  - a. Opcję: pierogi tylko z mięsem
  - b. Opcję: pierogi tylko słodkie
  - c. Opcję: pierogi bardzo kwaśne
  - d. Opcję: cały talerz we wszystkich smakach

1-a 2-d

2. Grammatica: Avverbi di grado: non, molto, troppo, un po'

Nie, bardzo, za, trochę sono avverbi di grado che cambiano il significato dell'aggettivo e del verbo.

1. Gli avverbi di grado si mettono prima del verbo solo in caso di negazione o di rafforzamento.

Przysłówek (avverbio)	Z przymiotnikiem (con l'aggettivo)	Z czasownikiem (con il verbo)
nie (non)	Ten deser jest niesłodki . (Questo dessert è non dolce.)	Nic nie słyszę. (Non sento niente.)
bardzo (molto)	Ten pokój jest bardzo ciemny. (Questa stanza è molto buia.)	Widzę bardzo wyraźnie z daleka. (Vedo molto chiaramente da lontano.)
za (troppo)	Ta zupa jest za słona. (Questa zuppa è troppo salata.)	Kwiaty pachną za intensywnie. (I fiori profumano troppo intensamente.)
trochę (un po')	To łóżko jest trochę twarde. (Questo letto è un po' duro.)	To kawa smakuje trochę gorzko. (Questo caffè sa un po' amaro.)

"Nie" con gli aggettivi si scrive attaccato.

- Ta zupa jest _____ słona. (Questa zuppa è troppo salata.)
a. trochę   b. za   c. nie   d. bardzo
- W tej kawiarni jest _____ głośno. (In questa caffetteria è molto rumoroso.)
a. za   b. bardzo   c. trochę   d. nie
- To łóżko jest _____ twarde. (Questo letto è un po' duro.)
a. bardzo   b. za   c. trochę   d. troche
- Nic _____ słyszę, jest cisza. (Non sento nulla, è silenzioso.)
a. za   b. nie   c. bardzo   d. niesłyszę

1. za 2. bardzo 3. trochę 4. nie

3. Esercizi

1. Abbina ogni inizio con la sua corretta conclusione.

1. W tym biurze jest bardzo cicho,	a. dobrze mi się pracuje.
2. Ta kawa smakuje trochę gorzko,	b. poproszę cukier.
3. W łazience jest brudno,	c. proszę to posprzątać.
4. Nic nie słyszę,	d. muzyka jest za cicha.

1-a: In questo ufficio c'è molto silenzio, ci lavoro bene. **2-b:** Questo caffè è un po' amaro, prenderò dello zucchero. **3-c:** Il bagno è sporco, per favore puliscilo. **4-d:** Non sento nulla, la musica è troppo bassa.

2. Questionario dopo la visita al ristorante (opinioni degli ospiti) (QR: Audio)

Audio)

Compila gli spazi vuoti: smakowało, pachniało, słodki, głośno, jasne, czyste, słona, cicho

Dziękujemy za wizytę w naszej restauracji. Prosimy o krótką opinię. Czy w sali było (1) _____ czy (2) _____? Czy muzyka była przyjemna, czy przeszkadzała? Czy światło przy stole było (3) _____, czy za ciemne? Zależy nam na komforcie gości.

Napisz też o jedzeniu. Czy zupa była za (4) _____? Czy deser był (5) _____ albo trochę kwaśny? Czy danie (6) _____ dobrze? Jakie były sztuczki i stolik: (7) _____ czy brudne? Możesz porównać dwa dania i napisać, co (8) _____ lepiej.

Grazie per essere venuto nel nostro ristorante. Ti chiediamo una breve opinione. Nella sala c'era silenzio o rumore? La musica era piacevole o dava fastidio? La luce sul tavolo era chiara o troppo fioca? Ci interessa il comfort dei nostri ospiti.

Scrivi anche qualcosa sul cibo. La zuppa era troppo salata? Il dolce era dolce oppure un po' acidulo? Il piatto aveva un buon profumo? Com'erano le posate e il tavolo: puliti o sporchi? Puoi confrontare due portate (ad es. la zuppa e il dolce) e scrivere quale ti è piaciuta di più.

(1) cicho, (2) głośno, (3) jasne, (4) słona, (5) słodki, (6) pachniało, (7) czyste, (8) smakowało

3. Ascolta i frammenti audio e scegli la soluzione corretta. (QR: Audio)

- Co klientka chce dodać do kawy? (Cosa vuole aggiungere la cliente al caffè?)
  - Sól i pieprz
  - Mleko i cukier
  - Cytrynę i wodę
- Co jest problemem w tym mieszkaniu? (Qual è il problema in questo appartamento?)
  - W całym mieszkaniu jest brudno
  - W salonie jest zbyt mało światła
  - W sypialni jest za głośno

1-b 2-b

4. Scegli la soluzione corretta

1. W tej kawiarni nic nie _____, bo jest za _____
głośno. *(In questo caffè non sento nulla, perché è troppo rumoroso.)*
a. słyszeć   b. słyszemy   c. słyszę   d. słyszysz
2. Z daleka _____ bardzo wyraźnie, że ten pokój _____
jest jasny. *(Da lontano vedo molto chiaramente che questa stanza è luminosa.)*
a. widzimy   b. widzi   c. widzisz   d. widzę
3. W mieszkaniu trochę _____ ulicę, ale w nocy _____
jest cicho. *(Nell'appartamento sento un po' il rumore della strada, ma di notte è tranquillo.)*
a. słyszycie   b. słyszę   c. słyszają   d. słyszysz
1. słyszę 2. widzę 3. słyszę

5. Role play - dialoghi (QR: Audio)

a. W kawiarni: głośno czy cicho

- Klientka:** *Przepraszam, tu jest dużo hałasu, bardzo głośno słyszę muzykę.
(Scusi, qui c'è molto rumore, sento la musica troppo forte.)*
- Barista:** *Rozumiem, przy oknie jest ciszej, tam jest spokojniej.
(Capisco, vicino alla finestra è più tranquillo, lì c'è meno confusione.)*
- Klientka:** *Dobrze, poproszę stolik przy oknie; tutaj jest też trochę ciemno, przy oknie jest jasno.
(Va bene, vorrei un tavolo vicino alla finestra; qui è anche un po' buio, mentre vicino alla finestra è più luminoso.)*
- Barista:** *W porządku, zapraszam przy okno.
(D'accordo, si accomodi pure vicino alla finestra.)*

1. Dlaczego klientka chce zmienić miejsce?
-

b. W piekarni: smak i zapach

- Klient:** *Dzień dobry, czy ta bułka jest słona czy słodka?
(Buongiorno, questo panino è salato o dolce?)*
- Sprzedawczyni:** *Ta bułka jest słona, a to ciastko jest słodkie i pachnie wanilią.
(Questo panino è salato, mentre questo dolce è zuccherato e profuma di vaniglia.)*
- Klient:** *Ciastko ładnie pachnie; a czy tarta cytrynowa jest kwaśna?
(Il dolce profuma molto bene; la crostata al limone è aspra?)*
- Sprzedawczyni:** *Tak, jest kwaśna, a nasza kawa jest lekko gorzka.
(Sì, è acidula, e il nostro caffè è leggermente amaro.)*

1. Co wybiera klient i dlaczego?
-

6. Esercitatevi in coppia o con il vostro insegnante. (QR: IA+)

1. Jesteś w kawiarni. Barista pyta, jaką kawę lubisz. Odpowiedz i powiedz, jaki smak wolisz.
(Użyj: słodki, gorzki, smakować)

2. Jesteś w drogerii i chcesz kupić mydło. Sprzedawca pyta o zapach. Odpowiedz, jaki zapach lubisz.
(Użyj: pachnieć, ładnie, mocno)

7. Scrittura: WhatsApp (QR: IA+)

Dzień dobry, Panie/Pani, tu administracja (p. Anna).

Mamy zgłoszenie od sąsiadów: wczoraj ok. **22:30** było **głośno** i na klatce było **czuć** mocny zapach z mieszkania. Czy to było u Pana/Pani? Prosimy o krótką informację. Jeśli to możliwe, prosimy też o **ciszę** po 22:00.

Dziękuję,
Anna, administracja

Scrivi una risposta appropriata: *Przepraszam, wczoraj było trochę głośno, bo... / To nie u mnie / U mnie pachniało, bo... / Postaram się, żeby po 22:00 było cicho.*

Verbi importanti

Widzieć (*vedere*)

Czas teraźniejszy

ja	widzę
ty	widzisz
on/ona/ono	widzi
my	widzimy
wy	widzicie
oni/one	widzą

Słyszeć (*sentire*)

Czas teraźniejszy

słyszę
słyszysz
słszy
słyszemy
słyszycie
słyszają